

สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา
Conditions and Problems of Computer Using of Teachers Under Office of Vocational
Education Commission, Chachoengsao Province

ทิพย์รัตน์ อากิยวงศ์¹ ไพฑูรย์ พิมพ์ดี² และอัคพงษ์ สุขมาตย์³

Thippharat Akiyawong¹, Paitoon Pimdee² and Aukkapong Sukkamart³

¹นักศึกษาลัทธิสุต ร.ท.ม. (สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์³ อาจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

i.am.tip@hotmail.com, kppaitoo@kmitl.ac.th, and ksaukkapong@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู และ 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครู จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 196 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ด้านสื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้ ด้านความรู้และทักษะของผู้สอน ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าทีชนิดสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครู ทั้งรายด้านและภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู ทั้งรายด้านและภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ครูที่มีอายุ และประสบการณ์การสอนต่างกัน มีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: สภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา

Abstract

The research objectives were to conditions and problems of computer using of teachers and compare conditions of computer using of teachers classified by age, education level and instructor experience. The under Office of Vocational Education Commission (OVEC) in Chachoengsao province samples used in this research was 196 teachers semester 1 in academic year 2014 at OVEC in Chachoengsao Province which stratified random sampling. The instruments used in this study was a questionnaire with 5-level scale consists of five aspects of computers and peripherals, media and software, knowledge and skills of teachers, teaching methods and activities, and measurement and evaluation with 0.98 reliability. Data were statistically analyzed using mean and standard deviation and t-test for Independent. The results showed that: 1) Conditions of computer using for Instruction Teacher in aspects and overview at high level. 2) Problems of computer using for Instruction Teacher in aspects and overview at moderate level. 3) Teachers with different education level they are have competency on conditions of computer using for instruction were different. 4) Teachers with age and experience different they are have competency on conditions of computer using for instruction were no different.

Keywords : conditions of computer using; problems of computer using; Office of Vocational Education; Chachoengsao province

1. บทนำ

ในยุคของ “ไอที” (Information Technology) ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารโทรคมนาคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว การส่งข้อมูลข่าวสารทำได้โดยง่าย ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ตามกระแสโลกาภิวัตน์ มีผลให้ประเทศไทยก้าวไปสู่การเป็นสมาชิกของโลกไร้พรมแดน อีกทั้งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ตามไปด้วย จากกระแสโลกาภิวัตน์ และกระแสผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นเหตุให้ประเทศต้องแข่งขันกับนานาประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขัน และสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง จึงต้องพัฒนาให้คนในชาติได้เรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร [1]

คอมพิวเตอร์ได้ถูกนำมาใช้ในวงการศึกษามากมาย โดยนำมาใช้ในการทำการวิจัยต่างๆ การตรวจสอบ การนับ การรวมคะแนน และนำมาใช้ในงานด้านการบริหารสถานศึกษา เช่น งานการลงทะเบียน การเก็บข้อมูล งานคลังทรัพย์สิน และรายวิชาต่างๆ เพื่อเก็บสารสนเทศในการบริหารภายใน [2] นอกจากนี้ยังช่วยประหยัดงบประมาณบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบการทำงานขึ้นเดียวกันด้วยกำลังคนในแบบวิธีเดิมที่เคยปฏิบัติกันมา การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานทางการศึกษาได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งสถาบันการศึกษาของรัฐ และเอกชน คอมพิวเตอร์เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นปัจจัยที่ทำให้การศึกษาเปิดกว้างกระจายไปได้กว้างไกล นำสังคมให้เปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สามารถสร้างหนทางของการประยุกต์ใช้เพื่อการศึกษามากขึ้น คอมพิวเตอร์จึงมีบทบาทต่อการเรียนการสอน การบริหาร และการเรียนรู้เป็นอย่างมาก [3]

การเติบโตอย่างรวดเร็วของการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้การศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษากลายเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศ มีส่วนช่วยในการพัฒนาประชาธิปไตย สังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ การอาชีวและเทคนิคศึกษาจะเข้าไปพัฒนาสมาชิกในสังคมจำนวนมากในเวลาเดียวกัน โดยมุ่งเน้นความสำคัญในการศึกษาอาชีพ [4]

เมื่อวิทยาการก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่อาศัยระบบดิจิทัลก็มีการพัฒนาขีดความสามารถของระบบคอมพิวเตอร์และการขยายตัวของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อรองรับการเข้ามาใช้งาน ทำให้เราไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าเป็นสิ่งที่ทำให้สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ของคนในยุคนี้ขยายวงกว้างออกไปเรื่อยๆ อย่างไม่มีขอบเขต ในขณะที่เดียวกันการจัดการอาชีวศึกษาเป็นระบบการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคมไทย กล่าวคือเป็นระบบการผลิตคนระดับกลางทั้งด้านคุณภาพและปริมาณให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สังคมประเทศ ตลาดแรงงาน ตามความต้องการของสถานประกอบการและให้ผู้เรียนหรือผู้ที่สนใจสามารถสร้างงานอาชีพให้ตนเองได้ การอาชีวศึกษาจึงมีการพัฒนาระบบแนวคิด กระบวนการผลิต และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งการเรียนรู้ [5]

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับจุดเน้นการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้าน การศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา โดยเน้นให้มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและด้านภาษา ให้พร้อมสู่ประชาคมอาเซียน และยังเน้นย้ำให้กระทรวงศึกษาธิการเร่งผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาด้านคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงานอีกด้วย [6]

จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่าบุคลากรของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในปี 2557 มีการใช้คอมพิวเตอร์ทุกสถานศึกษา เนื่องจาก มีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการศึกษาทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารงาน การให้บริการทางการศึกษา อีกทั้งยังช่วยในการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยียกระดับคุณภาพการศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดทั้งด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ส่งผลให้ผู้ใช้งานต้องมีการปรับตัวประยุกต์ใช้ความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ไปพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน เพื่อที่จะส่งเสริมและวางแผนการใช้คอมพิวเตอร์ของบุคลากรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบสภาพการใช้งานในปัจจุบัน และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะได้วางแผนการใช้งานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสมต่อไป [7]

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครู ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานคอมพิวเตอร์ จะทำให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อการทำงานด้านการศึกษา ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ จึงมีความสนใจในการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อให้ได้ข้อมูลในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ให้บุคลากรครูในสถานศึกษา ใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน

3. สมมติฐานการวิจัย

ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอนต่างกัน มีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครูผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดตามแนวคิดของกิดานันท์ มลิทอง (อ้างใน บรรพตจันทร์แดง [8] รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 5 ด้านดังนี้

1. ด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง
2. ด้านสื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้
3. ด้านความรู้และทักษะของผู้สอน
4. ด้านวิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จาก 7 สถานศึกษา จำนวน 402 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 196 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (พรหมณี สิกิวัฒน์. 2554 : 160) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน และการมีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง
  2. ด้านสื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้
  3. ด้านความรู้และทักษะของผู้สอน
  4. ด้านวิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
  5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน
- แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 196 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เป็นภาพรวม และรายด้านโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้
4.50-5.00 หมายถึงมีสมรรถนะอยู่ในระดับ มากที่สุด
3.50-4.49 หมายถึงมีสภาพ/ปัญหาอยู่ในระดับ มาก
2.50-3.49 หมายถึงมีสภาพ/ปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง
1.50-2.49 หมายถึงมีสภาพ/ปัญหาอยู่ในระดับ น้อย
1.00-1.49 หมายถึงมีสภาพ/ปัญหาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test Independent Sample)

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครู

ด้าน	ครู(n=196)		ระดับ	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S		
1. เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง	3.53	.63	มาก	5
2. สื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้	3.62	.66	มาก	4
3. ความรู้และทักษะของผู้สอน	3.64	.64	มาก	2
4. วิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.68	.70	มาก	1
5. การวัดผลและประเมินผล การเรียน	3.63	.79	มาก	3
รวม	3.62	.56	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทราในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับของค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านวิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน($\bar{X}=3.68$) ด้านความรู้และทักษะของผู้สอน ($\bar{X}=3.64$) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน($\bar{X}=3.63$) ด้านสื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้ ($\bar{X}=3.62$) และด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ($\bar{X}=3.53$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู

ด้าน	ครู(n=196)		ระดับ	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S		
1. เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง	2.89	.70	ปานกลาง	1
2. สื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้	2.74	.76	ปานกลาง	3
3. ความรู้และทักษะของผู้สอน	2.73	.58	ปานกลาง	4
4. วิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.75	.70	ปานกลาง	2
5. การวัดผลและประเมินผล การเรียน	2.69	.74	ปานกลาง	5
รวม	2.76	.56	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 2 พบว่าปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทราในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงอันดับของค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ($\bar{X}=2.89$) ด้านวิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.75$) ด้านสื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้ ($\bar{X}=2.74$) ด้านความรู้และทักษะของผู้สอน ($\bar{X}=2.73$) และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ($\bar{X}=2.69$)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครู จำแนกตามอายุ

ด้าน	อายุ				t	Sig.
	ต่ำกว่า 35 ปี (n=107)		35 ปีขึ้นไป (n=89)			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง	3.52	.60	3.55	.68	.32	.74
2. สื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้	3.55	.67	3.70	.65	1.54	.12
3. ความรู้และทักษะของผู้สอน	3.62	.61	3.67	.68	.58	.56
4. วิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.67	.72	3.69	.69	.18	.85
5. การวัดผลและประเมินผล การเรียน	3.69	.61	3.57	.96	1.03	.31
รวม	3.61	.51	3.65	.63	.41	.68

จากตารางที่ 3 พบว่าครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทราที่มีอายุต่างกัน มีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ทั้งรายด้านและภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครู จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี (n=105)		ปริญญาโท (n=91)			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง	3.49	.64	3.57	.62	.92	.36
2. สื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้	3.51	.66	3.74	.64	2.40*	.02
3. ความรู้และทักษะของผู้สอน	3.54	.60	3.75	.67	2.29*	.02
4. วิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.59	.72	3.76	.67	1.69	.09
5. การวัดผลและประเมินผลการเรียน	3.60	.75	3.66	.83	.57	.57
รวม	3.55	.55	3.71	.56	2.01*	.04

*Sig. < 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่าครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทราที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ด้านสื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้ ด้าน

ความรู้และทักษะของผู้สอน และภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานไว้

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครู จำแนกตามประสบการณ์การสอน

ด้าน	ประสบการณ์การสอน				t	Sig.
	ต่ำกว่า 5 ปี (n=78)		5 ปีขึ้นไป (n=118)			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง	3.51	.60	3.54	.65	.32	.75
2. สื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้	3.21	.68	3.66	.65	.95	.34
3. ความรู้และทักษะของผู้สอน	3.64	.58	3.64	.68	.02	.97
4. วิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.64	.69	3.70	.71	.60	.55
5. การวัดผลและประเมินผลการเรียน	3.72	.59	3.57	.89	1.35	.18
รวม	3.62	.49	3.63	.61	.19	.85

จากตารางที่ 5 พบว่าครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทราที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ทั้งรายด้านและภาพรวมไม่แตกต่างกัน

10. สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงอันดับของค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.68$) ด้านความรู้และทักษะของผู้สอน ($\bar{X}=3.64$) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ($\bar{X}=3.63$) ด้านสื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้ ($\bar{X}=3.62$) และด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ($\bar{X}=3.53$) ตามลำดับ

2. ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงอันดับของค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ($\bar{X}=2.89$) ด้านวิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.75$) ด้านสื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้ ($\bar{X}=2.74$) ด้านความรู้และทักษะของผู้สอน ($\bar{X}=2.73$) และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ($\bar{X}=2.69$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทราจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน พบว่า

3.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ด้านสื่อและซอฟต์แวร์ที่ใช้ ด้านความรู้และทักษะของผู้สอน และภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ครูที่มีอายุ และประสบการณ์การสอนต่างกัน มีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน

11. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาระดับสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทราสรุปประเด็นการอภิปรายดังนี้

1. สภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์ของครู มีการใช้งานมากที่สุดคือ ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการสอน พบว่าส่วนใหญ่ใช้สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนใช้ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำสื่อการสอน การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการนำระบบสังคมออนไลน์มาใช้ในกิจกรรมการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิทย์ ไชยเจริญ [9] ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย ในจังหวัดเชียงราย พบว่าครูใช้อินเทอร์เน็ตมาเป็นสื่อในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการจัดทำเอกสารเพื่อเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน

2. ปัญหาการใช้งานคอมพิวเตอร์ของครู ด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง พบว่าส่วนใหญ่ครูผู้สอนมีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการใช้งาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในปัจจุบันมีห้องอินเทอร์เน็ตและห้องคอมพิวเตอร์ อีกทั้งยังมีฝ่ายงานสื่อและสื่อดิจิทัลที่อำนวยความสะดวกจัดให้ยืมเครื่องคอมพิวเตอร์แก่ครูให้สามารถนำไปใช้งานได้ และครูส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง แต่ยังคงขาดทักษะในการซ่อมบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วงให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ มีเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวนมากที่ถูกทิ้งไว้ขาดการซ่อมแซมและอุปกรณ์ต่อพ่วงสูญหาย ประสิทธิภาพของระบบอินเทอร์เน็ตยังไม่ดี และสมรรถนะความเร็วของเครื่องยังช้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ วงศ์ชาติ [5] ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดหนองคาย พบว่าคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่แพร่หลาย บุคลากรทั่วไปมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และคอมพิวเตอร์กลายเป็นสิ่งจำเป็นในปัจจุบัน

แต่ปัญหาที่พบคือบุคลากรยังขาดทักษะในการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์

3. เมื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ที่ระดับการศึกษาต่างกันพบว่าแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และมีประสบการณ์การใช้งานที่มากกว่าระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับงานวิจัยบางส่วน ของ อภิวิชญ์ จันทป [4] ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคลากรครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครอุบลราชธานี พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีสภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์โดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีและการสื่อสาร หรือ ICT มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนหลายรูปแบบบุคลากรครูทุกคน บุคลากรครูที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีประสบการณ์มากกว่า เพราะครูจะต้องมีความตื่นตัวในการใช้คอมพิวเตอร์และสามารถนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการทางด้านการศึกษาลงตัวทันต่อเหตุการณ์

4. เมื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ที่อายุและประสบการณ์การสอนต่างกันพบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ในปัจจุบันที่มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง ทำให้ครูสามารถก้าวทันเทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยบางส่วน ของ ไพศาล พิลาศาสตร์ [10] ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ครูที่มีอายุและประสบการณ์การสอนต่างกัน มีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้การเรียนรู้คอมพิวเตอร์ไม่ใช่เป็นเรื่องยาก ครูสามารถแสวงหาความรู้และศึกษาด้วยตนเองได้ เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานแบบเก่าๆ ไปสู่การทำงานที่คิดใหม่ทำใหม่

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครู ด้านการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการใช้งานมากที่สุด เนื่องมาจากในปัจจุบันครูผู้สอนส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นของ

ตนเอง ทำให้สะดวกในการจัดทำสื่อการสอนและใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้คอมพิวเตอร์จัดกิจกรรมการสอนและสร้างสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

2. ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู ด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงมีระดับปัญหามากที่สุดเนื่องจากผู้ใช้มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับใช้งานแต่ยังขาดทักษะในการซ่อมแซมเครื่องและอุปกรณ์ต่อพ่วง ควรมีการพัฒนาทักษะของครูในด้านนี้ให้เพิ่มขึ้น โดยครูสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งหนังสือ อินเทอร์เน็ต หรือการจัดฝึกอบรม

12.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ของครู ในสังกัดหน่วยงานอื่นๆ เพื่อที่จะได้เปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน

2. การวิจัยเกี่ยวกับเรื่องสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ ควรศึกษาความต้องการของครูในแต่ละด้านว่าครูมีความต้องการที่จะพัฒนาด้านใดมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- [1] อนุวัฒน์ นาราช. 2551. ปัญหาและความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- [2] วนิดา วงศ์สระคู. 2548. การศึกษาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- [3] สุรพล อินทสวัสดิ์. 2550. สภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนารัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [4] อภิวิชญ์ จันทป. 2553. สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคลากรครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- [5] สมใจ วงศ์ชาติ. 2550. สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- [6] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2556. ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา. ค้นเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.vec.go.th>
- [7] ศุภชัย รอยศรี และธีระพล เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2554. สภาพ ปัญหา และความต้องการ การใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ของครูแผนกอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 10(1), น. 254-259.
- [8] บรรพต จันทรแดง. 2551. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ในสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [9] ประวิทย์ ไชยเจริญ. 2544. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย ในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- [10] ไพศาล พิลาศาสตร์. 2546. การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.